

Ekonomisk hjälp

Allmänt tandvårdsbidrag (ATB) är ett bidrag som alla har rätt till. Från 65 år är bidraget 600 kr per år.

Högekostnadsskydd innebär att man endast betalar en del av kostnaden vid större behandlingar. Även detta bidrag är till för alla.

Särskilt tandvårdsbidrag (STB) är till för personer som har sjukdomar och funktionsnedsättningar som kan leda till ett ökat behov av förebyggande tandvård. Bidraget riktar sig inte till strokedrabbade i första hand men om sjukdomen eller läkemedelsanvändningen leder till risk för försämrad tandhälsa bör du undersöka möjligheten att få bidraget. ATB, högekostnadsskydd och STB hanteras av Försäkringskassan.

För personer med funktionsnedsättning och sjukdom finns även **F-tandvård** som gäller vid vissa diagnoser och tillstånd. F-tandvård ger dig rätt till undersökning samt förebyggande och regelbunden tandvård till samma patientavgift som inom hälso- och sjukvården. Avtagbara proteser ingår men inte fasta broar, kronor och implantat. Om du är berättigad ska läkaren skriva ett särskilt intyg som beskriver din sjukdom och funktionsnedsättning. Blankett för intyget finns hos Socialstyrelsen och 1177.se.

Den som har omfattande och långvarigt behov av omvårdnad kan ha rätt till

N-tandvård som i stort har samma villkor som F-tandvård vad gäller avgifter och den tandvård som ingår. Skillnaden är att för N-tandvård är det kommunens sjuksköterskor eller biståndshandläggare som utfärdar det intyg som berättigar till tandvården.

Kontakt med vården

Din tandhygienist eller tandläkare kan visa vilka hjälpmedel för munvård som passar bäst i just din mun. Genom att ha en tät och regelbunden kontakt med tandvården kan man tillsammans verka för att förebygga problem eller att de upptäcks när de är små.

Hjälpmedel och specialprodukter

Hjälpmedel och specialprodukter kan köpas på apotek, tandklinik och via Mun-H-Center www.mun-h-center.se

Strokeförbundet är en intresseorganisation för de som har fått stroke, anhöriga och andra intresserade. Vi arbetar tillsammans med våra lokalföreningar med medlemsstöd, informationsspridning och samhällspåverkan. I våra föreningar kan både de som fått stroke och deras anhöriga få kunskap, stöd och gemenskap. Välkommen som medlem – du behövs!

Du är inte ensam - tillsammans är vi starka!

www.strokeforbundet.se
info@strokeforbundet.se
tel: 08 - 721 88 20
Facebook: Strokeförbundet
Instagram: strokeforbundet

115:2 – 2024

Stroke
förbundet

Tand- & munvård

Att lindra tand- & munproblem efter stroke

Vid sjukdom är det lätt att även drabbas av problem med tänderna. Dessutom kan sjukdomstillståndet innebära minskade inkomster och ökade utgifter varvid ekonomin försämras. Vilken hjälp finns då att få så att du kan få tillgång till nödvändig tandvård? Och hur kan man göra för att undvika problem i munnen?

Det finns mycket man själv kan göra för att undvika eller mildra munproblem efter stroke.

Stroke och munhälsa

När man fått stroke kan munnen påverkas likväl som övriga kroppen. Om rörelseförmågan blir sämre i mun och ansikte blir det svårare att tugga och svälja, mat kan då bli liggande kvar i munnen under längre tid.

Ofta tar man många mediciner efter stroke och riskerar därmed att bli torr i munnen. Om man dessutom har nedsatt rörlighet i händerna är det svårt att sköta munhygien. Allt detta gör att man efter stroke har en större risk att få hål i tänderna, karies, eller problem med tandkött och slemhinnor.

Göra rent

- Borsta tänderna med fluortandkräm morgon och kväll.
- Mellan tänderna, där matrester ofta blir kvar, behöver man göra rent med tandstickor eller mellanrumsborstar.
- Om mat blir kvar i munnen när du ätit kan du behöva skölja ur munnen med vatten eller borsta tänderna omedelbart efter måltiden.

- Det finns flera bra hjälpmedel som underlättar när det är svårt att hålla i tandborsten, mellanrumsborsten eller tandstickan.
- Om du har stora svårigheter att röra händerna kan du behöva hjälp av vårdpersonal eller anhörig med munvården.
- Om du har kraftig inflammation runt tänderna kan du tillfälligt behöva använda bakteriedödande medel. Du sköljer då under en begränsad tid med klorhexidinlösning eller borstar med klorhexidingel. Detta kan köpas på apoteket.

Använda fluor

Använd fluortandkräm som innehåller mycket fluor (1450 ppm), två gånger per dag. Skölj munnen med fluurlösning 0,2% varje dag, helst på kvällen innan läggdags. Ha fluurlösningen i munnen en halv till en minut.

Om du inte kan skölja kan du använda fluor på annat sätt, till exempel fluorgel eller tandkräm med extra hög fluorhalt (Duraphat 5000 ppm). Eller helt enkelt borsta tänderna tre eller fyra gånger per dag med din vanliga fluortandkräm.

Vad du äter

Följ de kostråd som du fått av sjukvårdens personal. Tänk på att varje gång du äter blir det surt i munnen och tänderna kan ta skada. Om du behöver äta ofta eller om mat lätt blir liggande kvar i munnen är det extra viktigt att tillföra fluor.

Låt munnen vila mellan måltiderna så att tänderna kan återhämta sig och använd vatten som törstsläckare.

Vid muntorrhet

Undvik att dricka sötade drycker för att fukta slemhinnorna – använd vatten.

Använd osötade tabletter eller tuggummi för att stimulera saliven. Om du väljer sådana med fluor får du ännu bättre skydd mot karies. Köp dem på ett apotek för att vara säker på att de innehåller tillräckligt med fluor. Slemhinnorna kan smörjas med rapsolja, munspray eller gel. Detta är särskilt viktigt innan måltid.

Svårt att röra munnen

Om du har problem med att röra munnens muskler kan detta ofta tränas med speciella hjälpmedel. En logoped i samarbete med tandläkaren kan hjälpa till med detta.

Om din muns funktion förbättras ökar chanserna att tänderna kan behållas hela. Dessutom kan även talet förbättras och du kan svälja lättare och slippa att saliv rinner ur munnen.